

BETÆNKNING

Afgivet af Råstofudvalget

Vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges til EM14 at udarbejde en redegørelse om en mulig etablering af et politisk uafhængigt råd. Rådet skal udarbejde anbefalinger om investorers validitet og investeringsplaner i råstofindustrien, tilvejebringe information om et givent projekts validitet samt medvirke til at fremme, at konkrete råstofprojekter medfører en langsigtet og bæredygtig samfundsudvikling. Rådet skal udarbejde anbefalinger til Naalakkersuisut og offentligheden herom. Redegørelsen skal endvidere vurdere mulige modeller for rådets sammensætning, honorering og beføjelser.

(Medlemmer af Inatsisartut Naaja H. Nathanielsen og Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Doris Jakobsen	(S)	næstformand
Saxtorph Didriksen	(S)	suppleant
Per Berthelsen	(S)	suppleant
Agathe Fontain	(IA)	
Naaja Nathanielsen	(IA)	
Kalstatat Lund	(IA)	
Evelyn Frederiksen	(S)	suppleant

Udvalget har efter under FM2014 gennemgået forslaget og fremsender hermed sine overvejelser til Inatsisartut.

1. Forslagets indhold og formål

Forslagsstillerne ønsker at der til EM14 udarbejdes **en redegørelse**, der skal belyse mulighederne for en etablering af et politisk uvildigt råd, der kan udarbejde analyser og anbefalinger om potentielle investorers validitet og investeringsplaner. Redegørelsen skal endvidere vurdere de økonomiske og praktiske aspekter af en mulig etablering af rådet.

Før udvalget går i gang med en nærmere gennemgang af forslaget, finder udvalget det nødvendigt på baggrund af Naalakkersuisuts svarnotat, at præcisere, hvorledes udvalget forstår afstemningstemaets tekniske indhold. Naalakkersuisut anfører i svarnotatet, at:

”Et forslag om etablering af politisk uafhængigt råd, der skal udarbejde anbefalinger om investorers validitet og investeringsplaner i råstofindustrien vil bryde med nogle grundlæggende principper i råstofloven og dermed sende det helt forkerte signal omkring stabilitet og troværdighed i råstofpolitikken.”

En mulig vedtagelse i Inatsisartut af dette beslutningsforslag **vil IKKE medføre** en nedsættelse eller etablering af et politisk uafhængigt råd. En mulig vedtagelse af beslutningsforslaget **vil alene medføre**, at Naalakkersuisut pålægges **til EM14 at udarbejde en redegørelse** om en mulig etablering af et sådant politisk uafhængigt råd.

Svarnotatet synes ikke i nævneværdig grad at foretage denne helt nødvendige metodiske sontring. I stedet tager svarnotatet hul på temaer og argumenter, der i stedet for virker til at være rettet imod et beslutningsforslag, der pålægger Naalakkersuisut at oprette et sådant råd. Hvilket nærværende beslutningsforslag **på ingen måde gør**.

Det er udvalget magtpåliggende, at Inatsisartuts politiske vurdering af nærværende beslutningsforslag sker på grundlag af en korrekt forståelse af, hvad afstemningstemaet i nærværende beslutningsforslag helt konkret pålægger Naalakkersuisut at gøre.

Forslagets 1. behandling i Inatsisartut

Det var ved forslagens 1. behandling blandt flere partier en positiv stemning overfor at realisere forslagens intentioner.

2. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget kan konstatere, at Naalakkersuisut i svarnotatet i relativt stærke vendinger modsætter sig etableringen af et politisk uafhængigt råd med de arbejdsopgaver, forslagsstillerne forstiller sig et sådant råd muligvis kunne forventes at løfte. Udvalget skal i den forbindelse blot henvise til de betragtninger, det har fremført under forslagens indhold, og som sagt tidligere vil en vedtagelse af nærværende beslutningsforslag ikke medføre en nedsættelse af et politisk uafhængigt råd. Naalakkersuisut argumentation fremstår derfor i denne sammenhæng som løsrevet fra beslutningsforslagets reelle målsætning; nemlig udarbejdelsen af en redegørelse.

Argumentationen i svarnotatet virker derudover sine steder en anelse kværulancepræget og til tider insinuerende, herunder argumentationen om at etableringen af et muligt uafhængigt politisk råd på råstofområdet skulle være særligt fremmede for korrupsion og lobbyisme. Det ses ikke af de foreløbige erfaringer, Grønland indtil videre har haft med uafhængige råd, at sådanne institutionelle arrangementer har fremmet korrupsion eller lobbyisme, her tænkes blandt andet på Grønlands Økonomiske Råd, Fiskerirådet, Alkohol – og Narkotikarådet mv.

Udvalget finder, at man skal være forsigtig med at drage så kategoriske konklusioner, uden at der ligger en grundig undersøgelse og juridisk vurdering til grundlag for udtalelserne. Udvalget er derudover tvivlende overfor, om politiske uafhængige råd i Australien, Canada og Norge skulle have medvirket til at fremme korrupsion og lobbyisme på råstofområdet i de pågældende lande.

Umiddelbart synes beslutningsforslagets afstemningstema eller begrundelse ikke at pege i retning af noget ønske om, at Naalakkersuisut i et nærmere omfang skal afgive formelle beslutningsbeføjelser eller kompetencer på råstofområdet til et politisk uafhængigt råd. De tanker, der oplistedes af forslagsstillerne omkring rådets arbejdsopgaver i afstemningstemaet, kan anses som et bidrag til kommissoriet for en mulig redegørelse om emnet.

Såfremt et uafhængigt politisk råd en gang i fremtiden skal etableres i en grønlandsk sammenhæng, er det naturligvis vigtigt meget nøje at overveje rådets arbejdsform og institutionelle beføjelser. Denne slags juridiske såvel som teknisk- institutionelle overvejelser vil være naturlige at inddrage i en mulig redegørelse om emnet.

Det er derfor ærgerligt at Naalakkersuisut ikke i svarnotatet har forholdt sig til, hvorledes rammerne for en mulig redegørelse kunne være defineret, eller alternativt blot forholdt sig til eller fremført argumenter for hvorfor man ikke ønsker at udarbejde en redegørelse som anført i beslutningsforslaget.

Udvalget har nu afsluttet sin vurdering af forslagets indhold og den argumentation, der har været fremført af Naalakkersuisut. Udvalget vil derfor overgå til sine politiske indstillinger til forslaget.

3. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse. Udvalget noterer sig at forslagets økonomiske konsekvenser er anført tilfredsstillende.

4. Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanterne fra Siumut indstiller forslaget til forkastelse.

Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanterne fra Inuit Ataqatigiit indstiller forslaget til vedtagelse og skal om forslaget bemærke:

Inuit Ataqatigiit er meget forundrede over, at koalitionen afviser forslaget, da der alene er tale om en redegørelse. Vi er overraskede over at koalitionen er så store modstandere af et uafhængigt råd på råstofområdet, at man end ikke ønsker en redegørelse om emnet. Vi er også overraskede over koalitionen modstand over at tillade at konkrete råstofprojekter kan blive evalueret af et uafhængigt råd. Og så er vi overraskede over at Atassut har skiftet holdning fra at være positive over forslaget til nu at forkaste det. Det siger noget om styrkeforholdet i koalitionen og det siger noget om koalitionen modstand mod at modtage rådgivning og potentiel kritik fra eksterne eksperter. Det er en bekymrende tendens og en ærgerlig form for regeringsførelse. Vi havde forventet at koalitionen ville være mere åbne overfor rådgivning og borgerinddragelse, men det er åbenbart bare fine ord på et papir i koalitionsaftalen.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.



Doris Jakobsen

Næstformand



Evelyn Frederiksen



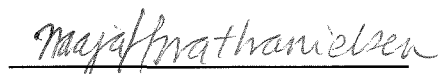
Saxtorph Didriksen



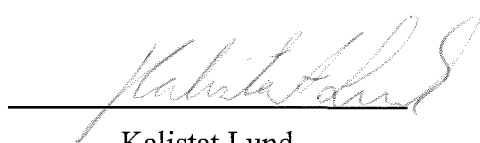
Per Berthelsen



Agathe Fontain



Naaja Nathanielsen



Kalistat Lund